

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Jany Zemkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: **R. L. Ž. P., a.s**, právne zastúpeného *JUDr. J. D.*, advokátom, proti žalovanému: **Národná banka Slovenska**, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh **z a m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom podaným dňa 27.06.2008 na Najvyššom súde Slovenskej republiky domáhal, aby súd vydal nasledovný rozsudok :

- 1) Súd určuje, že Poverenie Národnej banky Slovenska zo dňa 14.3.2008, č.j. ODO 3548/2008 a dohľad na mieste vykonávaný v spoločnosti žalobcu na základe tohto poverenia sú nezákonné.
- 2) Súd určuje, že Vyžiadanie dokladov a potvrdenie podmienok na vykonanie dohľadu na mieste zo dňa 4.6.2008 je nezákonné.

- 3) Súd zakazuje žalovanému pokračovať vo vykonávaní dohľadu na mieste v spoločnosti žalobcu na základe Poverenia Národnej banky Slovenska zo dňa 4.3.2008, č.j. ODO 3548/2008.
- 4) Žalovaný je povinný do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku vydať žalobcovi nasledovné hnutel'né veci:
  - CD nosič so zoznamom všetkých platných poisťných zmlúv k 31.12.2007 s údajmi s evidenčného počítačového systému poisťovne
  - CD nosič so zoznamom poisťných udalostí nahlásených v období od 1..2007 do 31.3.2008
  - CD nosič so zoznamom všetkých platných poisťných zmlúv, ktoré zmenili svoj obsah „transformáciou“
  - CD nosič so zoznamom všetkých zrušených poisťných zmlúv
  - CD nosič obsahujúci produkty Garant výnos, a odpoveď žalobcu na otázky.

Žalobca návrh odôvodnil tvrdeniami, že dňa 07.04.2008 mu bolo doručené Poverenie Národnej banky Slovenska zo dňa 04.03.2008, č.j. ODO 3548/2008. Na základe tohto poverenia, ktoré nie je rozhodnutím, sa v súlade s ust. § 6 a nasl. zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene i doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „Zákon o dohľade“) začal dohľad a mieste nad činnosťou žalobcu ako poisťovne.

V súlade s ust. § 6 Zákona o dohľade písomné poverenie na výkon dohľadu na mieste obsahuje označenie dohliadaného subjektu, mená, priezviská a funkcie osôb poverených výkonom dohľadu, predmet dohľadu, deň začatia dohľadu, plánovanú dobu trvania dohľadu, ak je určená, odtlačok pečiatky Národnej banky Slovenska a meno, priezvisko, funkciu a podpis oprávneného vedúceho zamestnanca útvaru dohľadu nad finančným trhom, ktorý v mene Národnej banky Slovenska (NBS) udelil toto poverenie, ak osobitný zákon neustanovuje inak, v tomto prípade podpis viceguvernéra NBS p. Ing. M. B., CSc.

Keďže žalobca obdržal od žalovaného aj iné listiny, na ktorých bol podpísaný viceguvernér NBS p. Ing. M. B., CSc, pričom tieto podpisy javili určité odlišnosti, obrátil sa na nezávislého znalca s otázkou, či tieto podpisy sú pravé, a či sa nejedná o podpisy iných osôb.

Dňa 16.06.2008 bol žalobcovi doručený znalecký posudok vypracovaný PhDr. V. M., súdnym znalcom z odboru kriminalistika, ktorého záver spočíval v tom, že predložené sporné podpisy viceguvernéra NBS Ing. M. B., CSc, medzi ktoré patril aj podpis na Poverení Národnej banky Slovenska zo dňa 14.03.2008, č.j. ODO 3548/2008, nie sú pravé podpisy Ing. M. B., Csc.

Na základe týchto skutočností žalobca považoval za zřejmé, že Poverenie Národnej banky Slovenska zo dňa 14.03.2008, č.j. ODO 3548/2008 nie je podpísané viceguvernérom NBS Ing. M. B., CSc., teda nemá náležitostí vyžadované Zákonom o dohľade, konkrétne chýba podpis oprávneného vedúceho zamestnanca útvaru dohľadu nad finančným trhom, ktorý v mene Národnej banky Slovenska udelil toto poverenie. Vzhľadom na chýbajúcu zákonnú náležitosť je toto Poverenie samé o sebe nezákonné, respektíve ide o nulitný právny akt, keďže nebol vydaný (a podpísaný) v súlade s príslušnými právnymi predpismi konkrétne Zákonom o dohľade, a teda samotný dohľad na mieste vykonávaný na základe nezákonného poverenia je nezákonným zásahom.

Pokiaľ sa týka skutočností preukazujúcich včasné podanie tohto návrhu v súlade ustanovením § 250v ods. 3 O.s.p. žalobca uvádza, že návrh bol podaný okamžite po zistení skutočností nasvedčujúcich nezákonnosti zásahu, teda po zistení nezákonnosti vydaného Poverenia Národnej banky Slovenska zo dňa 14.03.2008, č.j. ODO 3548/2008, o ktorom sa dozvedel dňom doručenia znaleckého posudku, a to 16.06.2008. V tejto súvislosti žalobca zdôraznil, že Poverenie Národnej banky Slovenska na výkon dohľadu na mieste je verejnou listinou, a ako také je považované za obsahovo aj formálne pravdivé (pravé), kým sa nepreukáže opak, k čomu v tomto prípade došlo až doručením znaleckého posudku dňa 16.06.2008, a teda až vtedy mohla začať žalobcovi plynúť lehota na podanie návrhu v tomto konaní. Iný výklad by podľa žalobcu neprimerane a nezákonne obmedzoval právo zakotvené v čl. 142 Ústavy Slovenskej republiky na ochranu pred nezákonnými rozhodnutiami orgánov verejnej správy a nezákonnými rozhodnutiami, opatreniami, alebo inými zásahmi orgánov verejnej moci.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 07.10.2008 k návrhu žalobcu navrhoval, aby Najvyšší súd SR návrh žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Uviedol, že zákon o dohľade neobsahuje ani v ustanoveniach o podpisovaní dokumentov ani v ustanoveniach o poverení žiadne osobitné požiadavky, týkajúce sa podpisu oprávnenej osoby. Vychádzajúc z tejto

skutočnosti poverenia na výkon dohľadu na mieste podpisuje viceguvernér NBS ako oprávnená osoba a autenticitu jeho podpisu nie je potrebné žiadnym spôsobom preukazovať. Predmetné poverenie obsahuje všetky náležitosti, ktoré vyžaduje zákon. Viceguvernér NBS Ing. M. B., CSc. písomne i verejne potvrdil, že ide o jeho vlastnoručný podpis, navyše pravosť jeho podpisu na originálnom rovnopise poverenia č.j. ODO-3548/2008 zo dňa 14.03.2008, bola osvedčená pred notárom za jeho vlastnoručný podpis (pozn. súdu dodatočne uznaním podpisu pred notárom za vlastný). Notárska listina ako verejná listina záväzne osvedčuje skutočnosti, ktoré sú v súlade so zákonom predmetom notárskej činnosti (teda v prípade legalizácie sa záväzne osvedčuje pravosť podpisu osvedčovanej osoby na príslušnej listine). Žalovaný ďalej zdôraznil, že osobné podpísanie poverenia č.j.: ODO-3548/2008 zo dňa 14.03.2008 viceguvernérom Ing. M. B., CSc. v prítomnosti JUDr. P. K. a Ing. J. F. (a teda pravosť podpisu viceguvernéra na predmetnom poverení) potvrdzujú aj vyhlásenie JUDr. P. K. zo dňa 27.06.2008 a tiež vyhlásenie Ing. J. F. zo dňa 27.06.2008 a žalobca nemá dôvod tieto vyhlásenia spochybňovať.

Na pojednávaní dňa 18.06.2009 najvyšší súd zastavil konanie v časti o určenie, že poverenie Národnej banky Slovenska zo dňa 14.03.2008 č.j. ODO 3548/2008 a dohľad vykonávaný v spoločnosti žalobcu sú nezákonné a o určenie, že vyžiadanie dokladov a potvrdenie podmienok na vykonanie dohľadu na mieste zo dňa je nezákonné z dôvodu, že žalobca v tejto časti vzal žalobu späť. Najvyšší súd súčasne poznamenáva, že tieto petitivy mali v zmysle § 250v ods. 3 O.s.p. povahu neprípustných návrhov, pretože sa nimi žalobca domáhal len určenia, že zásah je nezákonný.

Najvyšší súd na pojednávaní dňa 18.06.2009 konštatoval s prihliadnutím na čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, splnenie osobitných procesných podmienok, a to včasnosť podania návrhu (§ 250v ods. 3 druhá veta O.s.p.) a prípustnosť podania návrhu po vyčerpaní prostriedkov nápravy, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis (§ 250v ods. 3 prvá veta O.s.p.), a rozhodol, že vec meritórne prejedná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. b/ O.s.p. na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom Národnej banky Slovenska podľa § 250v a nasl. O.s.p. prejednal vec za prítomnosti účastníkov konania, na pojednávaní dňa 18.06.2009 a z vykonaných dôkazov zistil nasledovný skutkový stav.

Pravosť podpisu viceguvernéra NBS Ing. M. B., CSc., na poverení NBS č.j.:ODO-3548/2008 zo dňa 14.03.2008 žalobca spochybnil na základe záverov PhDr. V. M. „znalca z oboru kriminalistika, expertíza ručného písma“, Č. R. (č. X. znaleckého denníka), u ktorej si objednal znaleckú expertízu na zistenie pravosti jeho podpisu na poverení NBS porovnaním s podpismi Ing. M. B., CSc. na iných písomnostiach, ktoré obdržal žalobca v rámci písomného styku.

Najvyšší súd vykonal podľa § 129 ods. 1 O.s.p. dôkaz listinou – znaleckým posudkom PhDr. V. M. „znalcom z oboru kriminalistika, expertíza ručného písma“, Č. R. (č. X. znaleckého denníka) a zistil nasledovný skutkový stav:

Podľa záveru z tejto listiny sporné podpisy na písomnostiach ozn.č. 1 až 5/717 nie sú pravé spontánne podpisy Ing. M. B., CSc., tzn. také, ktoré bežne používa.

Najvyšší súd vykonal podľa § 126 O.s.p. dokazovanie výsluchom svedka Ing. M. B., CSc., ktorý bol poučený o význame svedeckej výpovede, o jeho právach a povinnostiach a o trestných následkoch krivej výpovede. Svedkovi bol predložený originál poverenia zo dňa 14.03.2008, č.j. ODO 3548/2008 (na ktorom sa nachádzajú i originálne podpisy o jeho prevzatí za žalovaného p. Š. a p. E.). Svedok Ing. M. B., CSc. výslovne uviedol „toto je dokument, ktorý som podpísal, toto je môj vlastnoručný podpis“.

Predseda senátu súčasne predložil svedkovi originál poverenia zo dňa 14.03.2008, č.j. ODO 3548/2008 s odtlačkom čísla 4/717 na strane 2 (poverenie predložené súdu žalobcom) a svedok uviedol „toto je môj vlastnoručný podpis“.

Svedok Ing. J. F., pracovník žalovaného uviedol, že predmetné poverenie osobne priniesol spoločne s JUDr. P. K. viceguvernérovi NBS Ing. M. B. na podpis. Svedok videl ako Ing. M. B., CSc. podpísal poverenie.

Po vykonaní týchto dôkazov senát pristúpil k zhodnoteniu dokazovania. Na jednej strane existuje Poverenie Národnej banky Slovenska zo dňa 14.03.2008, č.j. ODO 3548/2008, ktoré je verejnou listinou v zmysle § 134 O.s.p. (túto povahu listiny potvrdzuje i žalobca na strane 4 žaloby čl. IV, posledný odsek).

Podľa § 134 O.s.p. listiny vydané súdmi Slovenskej republiky alebo inými štátnymi orgánmi v medziach ich právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitnými predpismi vyhlásené za verejné, **potvrdzujú, že ide o nariadenie alebo vyhlásenie orgánu, ktorý listinu vydal**, a ak nie je dokázaný opak, i pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje.

Už so samotnej povahy predmetného poverenia ako verejnej listiny vyplýva, že potvrdzuje, že ide o nariadenie Národnej banky Slovenska. Najvyšší súd tvrdený zásah vyhodnotil tak, že žalobca nespochybňoval pravdivosť obsahu, ale pravosť verejnej listiny, pretože označil za vadnú jednu z podstatných formálnych náležitostí poverenia (podpis oprávneného vedúceho zamestnanca útvaru dohľadu nad finančným trhom, ktorý v mene Národnej banky Slovenska udelil toto poverenie), vyžadovaných v ustanovení § 6 zák.č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pravosť verejnej listiny je kumulatívne tvorená jej zákonnými podstatnými náležitosťami ustanovenými verejnoprávnymi predpismi (napr. § 6 zák.č. 747/2004 Z.z., napr. § 47 ods. 5 zák.č. 71/1967 Zb. Správny poriadok v znení neskorších predpisov).

Napriek tomu, že dikcia ust. § 134 O.s.p. nie je jednoznačná v tom, či je možné v občianskom súdnom konaní dokazovať i pravosť verejnej listiny a v rámci nej i pravosť podpisu oprávnenej osoby (dikcia ust. § 134 O.s.p. smeruje iba k dokazovaniu pravdivosti), najvyšší súd v zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 46 ods.1 Ústavy SR dospel k názoru, že i pravosť verejnej listiny môže byť predmetom dokazovania.

Preto pokiaľ nie je dokázaný opak, má sa za to, že podpis na verejnej listine urobila oprávnená osoba, ktorej meno je pri podpise uvedené. V danom prípade je na poverení pri podpise označený Ing. M. B., CSc., viceguvernér, preto už zo samotnej povahy verejnej listiny z jej pravosti vyplýva, že ide o vlastný podpis oprávnenej osoby. Tieto účinky verejnej listy možno prirovnať k právnym účinkom legalizácie podľa § 58 Notárskeho poriadku, preto najvyšší súd považuje osvedčovanie pravosti podpisu na poverení ako verejnej listine za nadbytočné.

Súd konštatuje, že žalobcom predložený znalecký posudok nebol vypracovaný znalcom ustanoveným v súdnom konaní v zmysle § 127 ods. 1 O.s.p. Preto ho hodnotil

iba ako listinný dôkaz (stanovisko) predložený jedným z účastníkov konania. Nespornou skutočnosťou bolo, že PhDr. V. M. nie je znalkyňou zapísanou v zozname znalcov vedeným Ministerstvom Spravodlivosti SR.

Pokiaľ ide o obsah posudku, vyplýva z neho, že PhDr. V. M. **objednávkou č. X. zo dňa 02.06.2008** bola poverená vypracovaním posudku, **posudok bol vyhotovený dňa 09.06.2008**, doručený žalobcovi **dňa 16.06.2008**. Podľa výpovede svedka Ing. M. B. ho znalkyňa nekontaktovala za účelom predloženia porovnávacieho materiálu. Súd ďalej zistil, že neobsahuje porovnávací materiál, prílohy na preskúmanie znaleckého posudku v zmysle § 17 zák.č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súd preto posudok, spôsob akým sa znalkyňa dopracovala k záveru, hodnotil ako nepreskúmateľný. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov (§ 17 ods. 6 zák.č. 382/2004 Z.z.). Súd preto konštatuje, že posudok nevyvrátil účinky pravosti podpisu viceguvernéra NBS Ing. M. B., CSc. na poverení.

Vzhľadom na závažnosť tvrdených záverov posudku senát rozhodol, že vykoná dôkaz výsluchom osoby, ktorej svedčí domnienka pravosti podpisu, a to Ing. M. B., CSc. Ing. B. ako svedok potvrdil pravosť podpisu na poverení s tým, že ide o jeho vlastný podpis. Túto skutočnosť potvrdil i svedok Ing. J. F., pracovník žalovaného, ktorý bol osobne prítomný pri podpise poverenia. Svedkovia boli riadne poučení o význame svedeckej výpovede a o trestných následkoch krivej výpovede. Za tejto dôkaznej situácie, kedy pravosť verejnej listiny bola dotvrdená i svedeckou výpoveďou osoby, ktorá ako oprávnená verejnú listinu podpísala a svedeckou výpoveďou ďalšej osoby súd upustil od ďalšieho dokazovania v konaní.

Súd zamietol návrhy žalobcu na doplnenie dokazovania ustanovením súdneho znalca za účelom preskúmania pravosti podpisu Ing. M. B., CSc. viceguvernéra NBS na poverení zo dňa 14.03.2008 a vyžiadaním podpisových vzorov Ing. M. B. evidovaných na NBS, pretože žalobca neuviedol žiadne relevantné tvrdenia, z ktorých by vyplývalo, že pre identifikované subjektívne alebo objektívne prekážky (napr. zahraničná pracovná cesta) Ing. M. B., CSc. predmetné poverenie nepodpísal. Z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že zisťovanie pravosti podpisu znaleckým skúmaním ručného písma sa vždy uskutočňuje s určitou mierou pravdepodobnosti.

Súd prihliadol i na účel konania o ochrane pred nezákonným zásahom podľa § 250v a nasl. O.s.p. Konanie patrí do oblasti správneho súdnictva, ktoré je založené na prieskume zákonnosti (posúdenie) identifikovaného skutkového a právneho stavu. Podľa § 250v ods. 8 O.s.p. na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak. Vykonávanie dokazovania v správnom súdnictve je obmedzené na dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1, druhá veta O.s.p.).

Podľa § 250v ods. 1 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah, alebo jeho dôsledky trvajú, alebo hrozí jeho opakovanie.

V konaní nebolo preukázané, že by Poverenie Národnej banky Slovenska zo dňa 14.03.2008, č.j. ODO 3548/2008 (ktoré nie je rozhodnutím) bolo nezákonné, preto návrh žalobcu zamietol.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa 250v ods. 5 O.s.p. Najvyšší súd návrhu žalobcu nevyhovel, preto žalobcovi nevznikol nárok na náhradu trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 18. júna 2009

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

za správnosť vyhotovenia:

Alena Augustiňáková